

Opleiding

Stichting Zaadgoed wil stimuleren dat meer boeren en tuinders zich verbinden met veredeling en selectie van hun gewassen. Daarvoor hebben ze kennis nodig over erfelijkheidsleer, gewastypes, veredelingsmethoden en technieken. Daarom organiseren we cursussen, studiedagen en workshops.

Rassenfonds

De kosten voor het toetsen en aanmelden van een nieuw ras zijn hoog en vormen een grote drempel voor kleine veredelaars. Daarom heeft Stichting Zaadgoed een rassenfonds opgericht. Dit fonds geeft veredelaars onder voorwaarden een renteloze lening om een deel van de kosten voor het aanmelden van een nieuw ras voor te schieten. Hiermee zorgen we ervoor dat er ook daadwerkelijk nieuwe biologische rassen op de markt komen. De Bolster heeft het rassenfonds gebruikt voor de aanmelding van een nieuw tuinboon- en tomatenras.

Waarom Stichting Zaadgoed?

Zaden zijn eeuwenlang veredeld en doorgegeven door miljoenen boeren. Tegenwoordig is ons zaadgoed, ons culturele erfgoed, grotendeels in handen van een klein aantal multinationale zaadbedrijven. Tegelijkertijd neemt de biodiversiteit in de landbouw dramatisch af en komen er steeds meer grootschalige monoculturen van steeds minder gewassen. Het is voor grotere bedrijven commercieel interessanter om te werken aan een beperkt aantal rassen. Dat betekent minder keus in de winkel voor u als consument en, op de lange termijn, een bedreiging van de voedselzekerheid. Met de huidige klimaatverandering wordt het belang van agrobiodiversiteit steeds actueler. Juist daarom is belangrijk dat meer individuele telers en veredelaars aan de slag gaan om nieuwe rassen te ontwikkelen of oude rassen in stand houden. Gelukkig beginnen steeds meer burgers te begrijpen dat zaadgoed iets is dat ons allen aangaat. U kunt dit belangrijke werk ook steunen: door nu donateur te worden van Stichting Zaadgoed.

Word donateur!

Vanaf 25 euro per jaar bent u al donateur. U ontvangt dan twee keer per jaar onze nieuwsbrief "Kiemkracht". Daarnaast kunt u deelnemen aan de jaarlijkse donateursdag waarop we een van onze projecten bezoeken. U kunt zich aanmelden op onze website zaadgoed.nl/donateurs of maak direct uw donatie minimaal 25 euro over op Triodosbank rekening: NL52 TRIO 0198 3739 96 t.n.v. Stichting Zaadgoed (o.v.v. "nieuwe donateur" en uw volledige naam en adres). U ontvangt een welkomstgeschenk per post.

Schenken en legaten

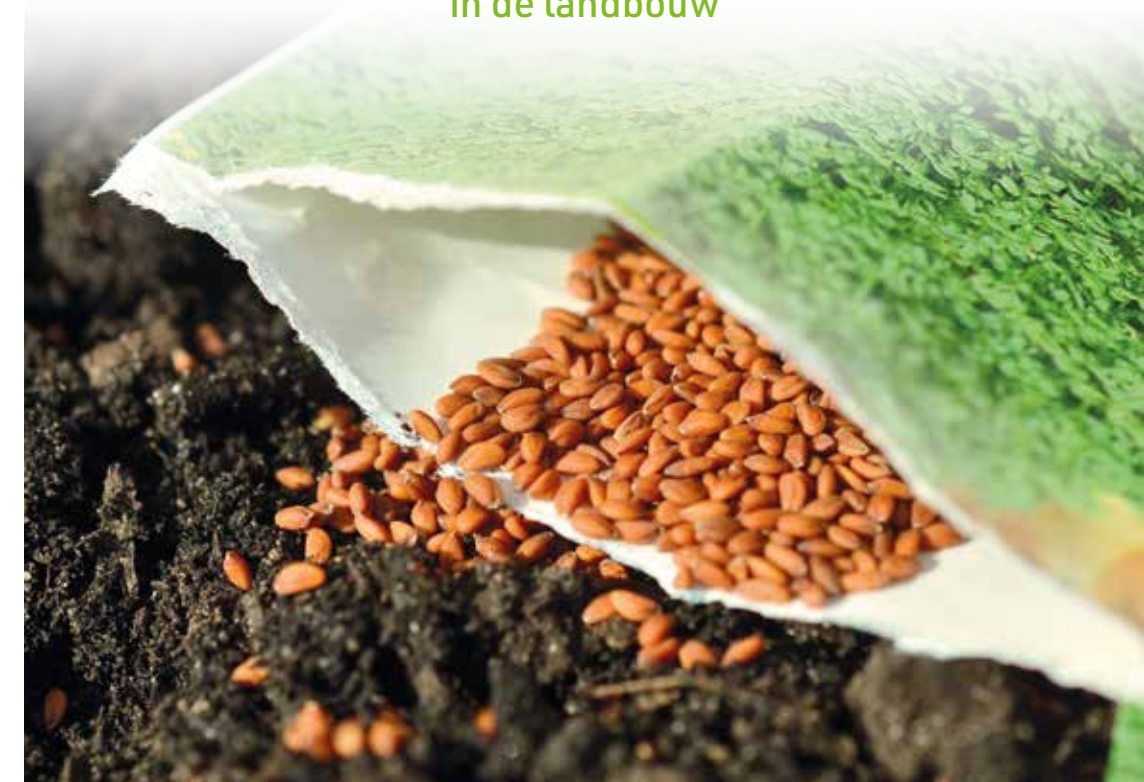
U kunt Stichting Zaadgoed ook steunen via een schenking of legaat. Zaadgoed is een door de Nederlandse belastingdienst erkende ANBI (algemeen nut beogende instelling). Dat betekent dat giften fiscaal aftrekbaar zijn. Zie www.zaadgoed.nl. Indien u meer wilt weten over schenkingen aan Zaadgoed kunt u contact opnemen met onze penningmeester via info@zaadgoed.nl o.v.v. "schenking".

ZAADgoed

Stichting Zaadgoed
Postbus 127 3700 AC Zeist info@zaadgoed.nl - www.zaadgoed.nl

ZAADgoed

Stichting Zaadgoed voor biologische veredeling,
zaadteelt en behoud van biodiversiteit
in de landbouw

Het aantal rassen dat in de landbouw gebruikt wordt neemt snel af. Daarnaast houden steeds minder boeren en tuinders zich bezig met zaadvermeerdering en ras ontwikkeling. De handel in zaden is al voor een groot deel in handen van een paar grote multinationals.

De kennis van zaadvermeerdering en veredeling komt in steeds minder handen en verdwijnt uit het publiek domein. Daarom steunt Stichting Zaadgoed diverse projecten van boeren, (hobby)tuinders en kleine veredelingsbedrijven. Als meer partijen actief zijn in veredeling, kunnen meer verschillende rassen ontwikkeld en in stand gehouden worden.

Wat doet Stichting Zaadgoed?

Stichting Zaadgoed zet zich sinds 1998 in voor biologische plantenveredeling en behoud van de diversiteit aan rassen voor de biologische landbouw. Dit doen we door het ondersteunen van concrete veredelingsprojecten en rassenproeven. Daarnaast werkt Zaadgoed aan consumentenacties. Ook organiseren we cursussen en studiedagen voor telers en (aspirant) veredelaars. Verder zijn er cursussen voor (moes)tuinders om ze te helpen actief bij te dragen aan het behoud van de biodiversiteit door bijzondere zaadvaste rassen te zaaien, te oogsten en te verspreiden. Stichting Zaadgoed kan haar werk doen dankzij jaarlijkse bijdragen van donateurs.

Wat is plantenveredeling?

Onder plantenveredeling verstaan we alle handelingen die leiden tot verbetering van onze cultuurgewassen. Dat zijn onder andere het verzamelen van diverse variëteiten van één gewas, het kruisen van die variëteiten en het selecteren in het veld. Vroeger ontwikkelden boeren hun eigen rassen door zaden van 'de beste planten' van het voorgaande jaar te bewaren en opnieuw te zaaien. Zaadbedrijven hebben dit specialisme grotendeels overgenomen. De veredeling heeft zich van een boerenambacht op het land ontwikkeld tot een wetenschappelijk specialisme waarin - naast het veldwerk - het laboratoriumwerk centraal staat. Dat heeft al tot een ernstig verlies aan rassen geleid en tot een beperkt assortiment voedselgewassen die we telen en eten.

Stichting Zaadgoed steunt meerjarige projecten waarin boeren of veredelaars nieuwe rassen ontwikkelen die speciaal geschikt zijn voor de biologische teelt.

Verena 't Hooft is op zoek naar een goed aangepaste en smaakvolle boerenkool. Bij succesvolle selectie komt deze binnenkort op de markt.

Akkerbouwer Jos Jeuken werkt aan de ontwikkeling van witte lupine die goed op de Nederlandse kleibodem kan groeien en een waardig alternatief van tropische soja zou kunnen worden.

Niek Vos is een belangrijke aanjager van phytophthora resistentieveredeling in aardappel. In het Bio-impuls programma werkt hij samen met veredelingsbedrijven, Wageningen Universiteit en het Louis Bolk Instituut aan nieuwe robuuste rassen voor de biologische teelt.

Bewustwording door meedoen

Stichting Zaadgoed organiseert rassentoetsen waaraan (moes)tuinders kunnen deelnemen. Ze zaaien, beschrijven en proeven oude rassen van peulen en kapucijners die anders uitsterven. Hiermee dragen ze direct bij aan het behoud van de diversiteit in de landbouw.

Daarnaast geven we laagdrempelige cursussen aan (moes)tuinders om te leren zaden te winnen en in stand te houden. Vervolgens kunnen (moes)tuinders ervaren hoe mooi het is zelf zaden te winnen en onderling uit te wisselen.

Samen met Stichting Demeter doet Stichting Zaadgoed mee aan het internationale project Toekomst Zaaieren. Daarbij worden burgers uitgenodigd om in het najaar op een biodynamische landbouwbedrijf een akker in te zaaien met biologisch (-dynamisch) zaadgoed

Waarom biologische veredeling?

De rassen die de gangbare veredeling voortbrengt zijn berekend op gebruik van kunstmest en chemische bestrijdingsmiddelen en daarom vaak niet optimaal voor de biologische landbouw. Biologische veredeling richt zich op rassen die zijn aangepast aan de teeltomstandigheden op een biologisch bedrijf. Rassen die om kunnen gaan met natuurlijke meststoffen, die snel de bodem bedekken (tegen onkruid) en die een brede weerstand hebben tegen ziekten en plagen. We noemen dit ook wel robuuste rassen. Biologische veredelaars gebruiken alleen technieken die in de biologische landbouw geaccepteerd zijn en dus geen laboratoriumtechnieken zoals genetische manipulatie. Die ontwikkelingen staan niet stil en de afgelopen jaren zijn er nieuwe genbewerkingstechnieken ontwikkeld, zoals CRISPR-Cas waarmee je een mutatie kunt genereren op een vooral bepaalde plaats in het planten DNA. Zaadgoed wil blijven bijdragen aan biologische veredeling als vitaal alternatief voor en door boeren en consumenten.